

Hoogoplopend geschil over De Roode Bioscoop: huisbaas zegt huur op van stichting achter muziektheater

→ De Roode Bioscoop is al 35 jaar gevestigd aan het Haarlemmerplein. Beeld Koozje Koolbergen

Stichting De Roode Bioscoop vecht in een hoogoplopend geschil met de huisbaas voor haar voortbestaan. De eigenaar wil de stichting achter het muziektheater uit het pand op het Haarlemmerplein hebben en heeft haar huurcontract opgezegd. De Roode Bioscoop zelf blijft gewoon bestaan, belooft hij: hij heeft de handelsnaam zelfs laten vastleggen.

Olaf Heyblom 25 oktober 2024, 16:19

De toekomst van De Roode Bioscoop, al 35 jaar gevestigd aan het Haarlemmerplein, is in zijn huidige vorm onzeker nu de pandeigenaar de stichting achter het theater weg wil hebben. ‘Het voortbestaan van ons geliefde theater wankelt’ vanwege ‘een destructieve koers’ die is ingezet door de huisbaas, staat in een brief van de Stichting Vrienden van de Roode Bioscoop. Die heeft de groep sponsors en sympathisanten gepubliceerd op de website van het theater.

De Roode Bioscoop, aan de westkant van het centrum, is een van de kleinste theaters van Amsterdam; naast de foyer is er slechts één zaal, die maximaal 70 zitplaatsen telt. In het verleden traden er grote namen uit de muziek-, cabaret- en poëziwereld op, zoals Freek de Jonge, Karin Bloemen, Youp van ’t Hek, Typhoon, Ellen ten Damme en Frédérique Spigt, maar ook veel jonge kunstenaars en aanstormend talent.

In 2010 dreigde het theater ten onder te gaan, toen de huur werd verdriedubbeld. Maar toen wierp een anonieme particulier zich op als redder in nood, door het pand over te kopen en de huur relatief laag te houden: de huidige pandeigenaar, een ondernemer die nog altijd anoniem wil blijven.

‘Eigen theater’

Maar nu wil die huisbaas dus wel de Stichting De Roode Bioscoop weg hebben, zeggen hoofd pr Frederique van Rijn en artistiek leider Martijn Grootendorst. “De huisbaas vertelde dat hij het niet eens was met de inhoud van de programmering en wilde er een eigen theater beginnen,” aldus Van Rijn. “Hij heeft de huur per 1 oktober opgezegd. Daarom hebben we hem gedagvaard.”

Jurist Kees Nelemans, die De Roode Bioscoop bijstaat, legt uit dat ze een beroep doen op ‘misbruik van bevoegdheid’. “De pandeigenaar wil de huurovereenkomst opzeggen met als doel zelf de exploitant te worden van een ruimte die ook De Roode Bioscoop heet, en dat mag niet.”

Met mediationgesprekken en tussenkomst van het stadsdeel is eerst nog geprobeerd tot een oplossing te komen, maar dat liep op niets uit. Inmiddels hebben de directeurs het gevoel dat ze worden weggepest. “Bij de Kamer van Koophandel heeft hij De Roode Bioscoop als handelsnaam laten vastleggen. En ineens moet er een renovatie plaatsvinden, terwijl dat nooit speelde.”

De verhuurder zegt dat De Roode Bioscoop juist blijft bestaan en ontkent dat hij heeft gesproken over de inhoud van de programmering. Hij wil de samenwerking versterken met De Roode Remise, een café twee panden verderop dat hij enkele jaren geleden kocht. “Zodat bezoekers en artiesten na afloop een drankje kunnen doen of vooraf een hapje kunnen eten. Een gezamenlijk programma waar maaltijden, terras en dergelijke op elkaar zijn afgestemd.” Naar eigen zeggen was die samenwerking ook toegezegd, maar is daar niets van terechtgekomen.

Over het vastleggen van de handelsnaam bij de Kamer van Koophandel zegt de verhuurder: “Ik vind dat de naam bij het pand hoort, niet bij een stichting die het exploiteert. Het pand hoort bij Amsterdam en die naam hoort bij het pand.” De renovatie die de verhuurder wil laten uitvoeren, was volgens hem al langer bekend.

Raadvragen

Eerder dit jaar vroeg GroenLinks-raadslid Kris van der Veen in een brief aan het Amsterdamse stadsbestuur nog aandacht voor de situatie van het ‘onmisbare’ en ‘eigenzinnige’ theater.

‘Ik maak me grote zorgen over de rijke culturele waarde en geschiedenis die, in dit geval, de Roode Bioscoop vertegenwoordigt, en het risico dat we dit dreigen te verliezen omdat een private vastgoedpartij een bepaald besluit neemt. Zoiets opbouwen kost jaren, maar het kan in één klap verloren gaan.’ In de volgende commissievergadering zal Van der Veen de kwestie opnieuw onder de aandacht brengen.

Cultuurwethouder Touria Meliani liet in antwoord op de eerdere raadvragen weten ook waarde te hechten aan plekken als De Roode Bioscoop, maar volgens haar heeft het college van burgemeester en wethouders formeel geen mogelijkheden om het wegsturen van Stichting De Roode Bioscoop te voorkomen.

Donaties

De Roode Bioscoop vraagt in een bericht op de website om te doneren voor de juridische strijd, ‘zodat het publiek, de veertig vrijwilligers en de artiesten straks niet op de keien staan’. In afwachting van de zaak over de huurovereenkomst, die naar verwachting over enkele weken dient bij de kantonrechter, kan het theater in bedrijf blijven. Ook als de huuropzegging rechtsgeldig blijkt, heeft De Roode Bioscoop volgens haar jurist nog enkele procedures achter de hand om voorlopig te blijven.